



Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Γ΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Ξένος, αυτός ο άγνωστος... φίλος»

Συγγραφή: ΚΑΠΕΤΑΝΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

Εφαρμογή: ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ



**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2015



ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr



Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Ξένος, αυτός ο άγνωστος... φίλος

Εφαρμογή σεναρίου

Παναγιώτα Παπαδημητρίου

Δημιουργία σεναρίου

Καπετάνιου Αικατερίνη

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Γ΄ Δημοτικού

Σχολική μονάδα

3^ο Πρότυπο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Ευόσμου

Χρονολογία

Από 04/02/2015 έως 13/02/2015

Διδακτική/θεματική ενότητα

Δεν αντλεί από τα σχολικά βιβλία.

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

Ι. Φιλολογικής ζώνης

Ιστορία

Νεοελληνική Γλώσσα



Νεοελληνική Λογοτεχνία

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Αισθητική Αγωγή: Εικαστικά

Αισθητική Αγωγή: Μουσική

Αισθητική Αγωγή: Θεατρική Αγωγή

Γεωγραφία

Θρησκευτικά

Εικαστικά

Ιστορία

Πληροφορική

III. Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Αγωγή Υγείας

Ερευνητικές Εργασίες – Project

Ευέλικτη Ζώνη

Θεατρική Αγωγή

Σχολικές γιορτές

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 15 διδακτικές ώρες.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής, σχολική βιβλιοθήκη, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων.

Αυλή του σχολείου



II. Εικονικός χώρος

Ιστολόγιο τάξης

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για να είναι εφικτή η πραγματοποίηση των προτεινόμενων δραστηριοτήτων του σεναρίου, η τάξη πρέπει να είναι οργανωμένη σε ομάδες και οι μαθητές να έχουν ασκηθεί σε διαδικασίες ομαδοσυνεργατικής μάθησης. Οι μαθητές θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τα βασικά εργαλεία χρήσης των ΤΠΕ.

Ειδικότερα, θα πρέπει να γνωρίζουν τις βασικές λειτουργίες της χρήσης του κειμενογράφου, να μπορούν να κάνουν αντιγραφή, επικόλληση εικόνας σε έγγραφο, να μπορούν να το αποθηκεύουν, να έχουν κάποια εξοικείωση με το λογισμικό παρουσίασης, να μπορούν να κάνουν είσοδο στο διαδίκτυο, να αναζητούν πληροφορίες σε μια μηχανή αναζήτησης, να κάνουν αναζήτηση λέξεων σε ηλεκτρονικό λεξικό.

Είναι ακόμη απαραίτητη η ύπαρξη ενός υπολογιστή για κάθε μια ομάδα, γι' αυτό κι είναι απαραίτητη η χρήση του φορητού εργαστηρίου ή της αίθουσας πληροφορικής και η σύνδεση στο διαδίκτυο. Η ύπαρξη ενός βιντεοπροβολέα θα βοηθήσει τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται στην ολομέλεια της τάξης. Ο δάσκαλος θα πρέπει να έχει από πριν αποθηκεύσει στους υπολογιστές των ομάδων τα φύλλα εργασίας και τα λογισμικά που θα χρειαστούν οι μαθητές και να έχει ελέγξει τις ηλεκτρονικές συνδέσεις που προτείνονται.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Καπετάνιου Αικατερίνη, Ξένος, αυτός ο άγνωστος φίλος, Γ' Δημοτικού, 2013.



Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η ξеноφοβία, ως συναίσθημα ή αντίληψη, βασίζεται σε κοινωνικά κατασκευασμένες εικόνες και ιδέες και όχι σε ορθολογικά ή αντικειμενικά γεγονότα. Η ύπαρξη γύρω μας του «διαφορετικού» και «ξένου», μπορεί να θεωρηθεί απειλή και να γεννήσει αρνητικές στάσεις και συμπεριφορές.

Οι μαθητές, όπως κι οι ενήλικες, νιώθουν πολλές φορές ότι απειλούνται από τους «ξένους». Ο φόβος για τον ξένο αποτελεί συνήθως μια εσωτερική αρνητική αντιμετώπισή του, όταν αυτός μεταναστεύει, είναι φτωχός, ανήκει σε άλλη εθνικότητα ή φυλή ή πιστεύει σε άλλη θρησκεία. Ένας φόβος ή μια απέχθεια των ανθρώπων για άλλους πολιτισμούς, φυλές με διαφορετική κουλτούρα ήθη και έθιμα (Γκίκας, 1994).

Ο δάσκαλος και το σχολείο γενικότερα οφείλει να ανιχνεύει τέτοιου είδους στάσεις, να τις βελτιώνει ή ακόμη καλύτερα να τις προλαμβάνει. Μέσα από απλές και κατανοητές για την ηλικία τους δραστηριότητες, μέσω της εκπαιδευτικής πρότασης, θα επιχειρηθεί οι μαθητές να αντιληφθούν τις ομοιότητες των άλλων με τους ίδιους, να διώξουν τυχόν προκαταλήψεις, να δημιουργήσουν νέες στάσεις. Θα κατανοήσουν τις δυσκολίες που συναντούν αυτοί οι «άλλοι» και θα μάθουν να σέβονται τις ανάγκες τους. Τέλος, θα γνωρίσουν ανάλογες περιπτώσεις που άνθρωποι από την πατρίδα τους βίωσαν αντίστοιχες καταστάσεις.

Στην περίπτωση που η τάξη φιλοξενεί μαθητές άλλων χωρών, θα δημιουργήσει κλίμα εμπιστοσύνης και θα κάμψει τα στερεότυπα που κατηγοριοποιούν τους ανθρώπους.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ



Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η Ελλάδα, τα τελευταία χρόνια, αποτέλεσε χώρα υποδοχής μεταναστών από πολλά μέρη του κόσμου. Από χώρα αποστολής μεταναστών, από τις αρχές του 20^{ου} αι., βρέθηκε στην αντίθετη θέση, αλλάζοντας σημαντικά την «ομοιογένεια» του ντόπιου πληθυσμού και τη σύνθεση των κοινωνικών ομάδων.

Οι νέοι είναι σήμερα περισσότερο από ποτέ αντιμέτωποι με αντιφατικές ιδεολογίες. Τα κοινωνικά προβλήματα της εποχής μας, οξυμένα όσο ποτέ άλλοτε, είναι δυνατό να τους οδηγήσουν στην υιοθέτηση και αποδοχή ρατσιστικών αντιλήψεων και στάσεων για να αιτιολογήσουν την ξενοφοβία τους. Η ξενοφοβία αποτελεί μια «συλλογική αρνητική διάθεση να γίνουν δεκτά νέα μέλη που δεν παρουσιάζουν στοιχεία κοινότητας στην εκάστοτε κοινωνία» (Μικράκης 1998, 729).

Η συγκρότηση της πολιτισμικής μας ταυτότητας, στο πλαίσιο της πολυπολιτισμικής κοινωνίας στην οποία ζούμε, πολλές φορές είναι ευκολότερη μέσω της αντίληψης πως οι «άλλοι» είναι λιγότερο σημαντικοί και άξιοι.

Ο ρατσισμός, σύμφωνα με τον Balibar (1991), αρθρώνεται γύρω από τα στίγματα της ετερότητας, όπως το χρώμα του δέρματος, η εθνικότητα, οι θρησκευτικές πεποιθήσεις κ.α. και εγγράφεται σε πρακτικές βίας, περιφρόνησης, αδιαλλαξίας, ευτελισμού κ.α. και ενισχύεται αναμφίβολα από τις προκαταλήψεις που μεταδίδονται από γενιά σε γενιά, οι οποίες εστιάζουν κυρίως στις άσχημες πλευρές.

Στο σημερινό πολυπολιτισμικό σχολείο, το κυρίαρχο στοιχείο είναι η διαφορετικότητα. Η σχολική τάξη είναι ένα ανομοιογενές σύνολο μαθητών και δασκάλων, με διαφορετικές εμπειρίες, ξένων μεταξύ τους, πολλές φορές αλλόφωνων. Η ετερογένεια των σημερινών κοινωνιών αλλά και των μαθητικών τάξεων είναι κάτι παραπάνω από υπαρκτή. Οι ιδεολογικές προσεγγίσεις και οι μέθοδοι διδασκαλίας των εκπαιδευτικών είναι απαραίτητο να επανεξεταστούν και να συμπεριλάβουν τις ανάγκες αποδοχής και ισότιμης ένταξης όλων των κοινωνικών ομάδων (Τσιάκαλος 2011). Στην τάξη του, ο κάθε μαθητής πρέπει να νιώθει ασφαλής. «Για να επιτύχει ο εκπαιδευτικός το αίσθημα ασφάλειας, θα πρέπει να διαχειριστεί την ανομοιογένεια



και τη διαφορά, επιλύοντας τις συγκρούσεις, που προέρχονται από τις διαφορετικές εθνικότητες, θρησκείες» (ΜΠΕ Τόμος Δ').

Η διδακτική μέθοδος στην οποία είναι στηριγμένο το εκπαιδευτικό σενάριο είναι η ομαδοσυνεργατική. Στη συνεργατική μάθηση η γνώση είναι αποτέλεσμα αλληλεπίδρασης με ανθρώπους και περιβάλλον και οικοδομείται με την ενεργό συμμετοχή αυτού που είναι σε διαδικασία μάθησης (Τρέσσου 2002).

Η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία αποτελεί τη διδακτική έκφραση της προβληματικής του σύγχρονου σχολείου, το οποίο επιδιώκει να αναπτύξει τον ολοκληρωμένο και αυτόνομο δημοκρατικό πολίτη, που θα μπορεί να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις των εξελίξεων της πολυπολιτισμικής κοινωνίας της εποχής μας. Προσφέρει άριστο τρόπο για την προσωπική ανάπτυξη του μαθητή, αφού περνάει μέσα από την ανάπτυξη των σχέσεών του με το κοινωνικό του περιβάλλον. (Καμαρινού 2000). Οι αντιδράσεις μελών της ομάδας των συνομηλίκων συμβάλλουν στην ανάπτυξη της αυτοαντίληψης του παιδιού και στη διαδικασία εσωτερίκευσης των κοινωνικών ρόλων (Καψάλης 2006). Η εργασία σε ομάδες βοηθά να ξεπεραστούν οι κοινωνικές προκαταλήψεις και επιθέσεις προς τους «διαφορετικούς», όπως είναι οι αλλοδαποί, οι έγχρωμοι και τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Μέσα από τέτοιες διαδικασίες θα μπορέσουν να εξασφαλιστούν συνθήκες φυσικής και ισότιμης αλληλεπικοινωνίας μεταξύ των μαθητών, εξασκώντας τους σε ευρύτερες κοινωνικές στάσεις και δεξιότητες (Κανάκης 2001).

Σημαντικό εργαλείο στα χέρια του εκπαιδευτικού, αποτελεί η παιδική λογοτεχνία και ποίηση, και όπως αναφέρει η Καλογήρου «είναι αυτονόητο ότι η λογοτεχνία έχει να παίξει ένα σημαντικό ρόλο στην καταπολέμηση των προκαταλήψεων, του ρατσισμού, της δίωξης των ιδεών, της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο» (Καλογήρου 2003, 72). Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών, βασικός σκοπός της διδασκαλίας της λογοτεχνίας είναι «η κριτική αγωγή στο σύγχρονο πολιτισμό», με αφετηρία το παρόν, τα προβλήματα και τα χαρακτηριστικά του σύγχρονου, περίπλοκου και δυσνόητου κόσμου. (Α.Π.Σ., 26-27).



Η χρήση εικονογραφημένου βιβλίου, λόγω της μικρής ηλικίας των μαθητών, βοηθά στην περαιτέρω αντίληψη των κειμένων και διευκολύνει μαθητές που δυσκολεύονται στην ανάγνωση. Όπως τονίζει η Κανατσούλη, «κατά την ανάγνωση εικονογραφημένων κειμένων αναφύονται το ίδιο, όπως και στα λεκτικά κείμενα, απόψεις και ιδεολογικές στάσεις» (Κανατσούλη 2000, 166).

Η χρήση των ΤΠΕ, τέλος με τη δύναμη της εικόνας και κίνησης, θα μεταδώσει σημαντικά μηνύματα στα παιδιά, με τρόπο ελκυστικό και εύκολο. Η γλώσσα της κινούμενης εικόνας κυριαρχεί στην καθημερινότητά μας. «Δεχόμαστε καθημερινά έναν καταγισμό οπτικοακουστικών ερεθισμάτων, συντεταγμένων σε πολύπλοκους κώδικες. Η κατανόηση αυτών των κωδίκων είναι απαραίτητα στοιχεία της σημερινής μαθησιακής διεργασίας» (ΜΠΕ, Τόμος Α').

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Με το σενάριο επιδιώκεται οι μαθητές/-τριες:

- να διαμορφώσουν θετικές αντιλήψεις για τις διαφορές των πολιτισμών μεταξύ τους·να αναγνωρίζουν και να σέβονται τη διαφορετικότητα στις νοοτροπίες, στις συνήθειες, στις συμπεριφορές παιδιών προερχόμενων από άλλους πολιτισμούς·
- να αντιληφθούν τις πολιτισμικές διαφορές ως προτέρημα και να κατανοήσουν τα στοιχεία που τους ενώνουν με τις διαφορετικές πολιτισμικές ομάδες γύρω τους·
- να καλλιεργήσουν την ανθρώπινη ευαισθησία, την αλληλεγγύη και τη συνεργασία·
- να διευρύνουν τον συναισθηματικό τους ορίζοντα·
- να κατανοήσουν τις σοβαρές επιπτώσεις των πολεμικών συγκρούσεων ανάμεσα στους λαούς.

Γνώσεις για τη γλώσσα



Με το σενάριο επιδιώκεται οι μαθητές/-τριες:

- να εμπλουτίσουν εννοιολογικά και μορφολογικά το λεξιλόγιό τους·
- να εξοικειωθούν με τη λεκτική επικοινωνία και τον διάλογο·
- να μάθουν να επικοινωνούν τις ιδέες τους τόσο προφορικά όσο και γραπτά·
- να γνωρίσουν απλά κειμενικά είδη (παραμύθι, αφήγηση, προσωπικές μαρτυρίες κ.α.)·
- να έρθουν σε επαφή με διάφορες μορφές και τρόπους λογοτεχνικού λόγου·
- να εξοικειωθούν με τη χρήση του εικονιστικού λόγου·
- να ασκηθούν στην καταγραφή σελίδας ημερολογίου·
- να μάθουν να αντλούν πληροφορίες από ένα κείμενο·
- να δημιουργήσουν πολυτροπικό κείμενο.

Γραμματισμοί

Με το σενάριο επιδιώκεται οι μαθητές/-τριες:

- να ασκηθούν στη χρήση λογισμικών εννοιολογικής χαρτογράφησης, επεξεργασίας κειμένου, παρουσίασης και ζωγραφικής·
- να μάθουν να χρησιμοποιούν διαδικτυακό λεξικό·
- να εξοικειωθούν με την παρακολούθηση βίντεο·
- να μπορούν να ανοίγουν και να κλείνουν ένα ψηφιακό αρχείο με ευχέρεια·
- να εξοικειωθούν με τη χρήση εντολών όπως η αντιγραφή, επικόλληση, εισαγωγή πίνακα, εκτύπωση, αποθήκευση·
- να μάθουν να φτιάχνουν τις δικές τους διαφάνειες στον κατασκευαστή διαφανειών·
- να εξοικειωθούν με την κατασκευή πολυτροπικής αφίσας·
- να πλοηγηθούν στον κόσμο, με τη διαδικτυακή εφαρμογή του Google Earth.

Διδακτικές πρακτικές

Οι διδακτικές πρακτικές συνοψίζονται στο Ε.



Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η σημερινή πραγματικότητα, στην ελληνική κοινωνία γενικότερα και στη σχολική πραγματικότητα ειδικότερα, επιβάλλει όσο ποτέ άλλοτε την καλλιέργεια δεξιοτήτων και αντιλήψεων που θα κάνουν τους σημερινούς μαθητές και αυριανούς πολίτες να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη αποδοχής και συνύπαρξης όλων των διαφορετικών και «ξένων» ομάδων με τις οποίες πρέπει να μάθουν να συνυπάρχουν ισότιμα και δημιουργικά.

Η σύλληψη της ιδέας του σεναρίου έγινε μετά από συζήτηση που γεννήθηκε σε άυλο χρόνο μέσα στην τάξη. Κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας ακούστηκε από τον δρόμο ένας πλανόδιος πωλητής που καλούσε τους πολίτες να αγοράσουν τα εμπορεύματά του. Το γεγονός αυτό προκάλεσε συζήτηση στην τάξη για συγκεκριμένες ομάδες ανθρώπων που η κοινωνία πολλές φορές περιθωριοποιεί, θεωρώντας τους επικίνδυνους. Οι μαθητές ανέφεραν τον προβληματισμό τους για την συνύπαρξη με «διαφορετικές» σε χαρακτηριστικά κοινωνικές ομάδες. Η ανάγκη αλλαγής των πεποιθήσεων αυτών και ενίσχυσης της αλληλεγγύης, της αποδοχής και της συντροφικότητας ήταν επιτακτική.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το παρόν σενάριο συνδέεται με τα ισχύοντα στο σχολείο, αφού ασκεί τους μαθητές στην ακρόαση και στη βελτίωση της ποιότητας της προφορικής έκφρασής τους. Βοηθά στο να εντοπίζουν τις πληροφορίες που θέλουν και να τις αξιοποιούν, να αναλύουν και να συνθέτουν δεδομένες πληροφορίες, μέσω της αναζήτησης, επεξεργασίας και αποκωδικοποίησης πληροφοριών στις διάφορες πηγές πληροφόρησης, γλωσσικές και μη. Ασκεί τις αναγνωστικές τους ικανότητες και την κατανόηση όσων διαβάζουν, μέσα από κείμενα λογοτεχνικά και μη. Ειδικότερα, με τη λογοτεχνία στοχεύει στην άμεση εξοικείωση των μικρών μαθητών με το βιβλίο και



την ανάγνωση, και τη σταδιακή edραίωση μιας φιλικής σχέσης με το λογοτεχνικό βιβλίο. Με τη μελέτη των κειμένων ενισχύεται η κριτική και δημιουργική τους σκέψη, εμπλουτίζεται η φαντασία και η εφευρετικότητα, αναπτύσσεται η αισθητική καλλιέργεια και η συναισθηματική νοημοσύνη τους. Ο εμπλουτισμός, η διεύρυνση και η ενεργοποίηση του ατομικού λεξιλογίου των παιδιών πραγματοποιείται με τη μελέτη και επεξεργασία των υπό διαπραγμάτευση κειμένων και με την αναζήτηση λέξεων σε λεξικά και τη συζήτηση της ερμηνείας τους.

Ακόμη, δραστηριοποιείται η ανάπτυξη της ικανότητας των μαθητών να επικοινωνούν γραπτά, με ακρίβεια και αποτελεσματικότητα, χρησιμοποιώντας τη μορφή και το ύφος που αρμόζει σε κάθε περίπτωση επικοινωνίας.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Τα λογισμικά που θα χρησιμοποιήσουν οι μαθητές στο σενάριο είναι: ο επεξεργαστής κειμένου, το λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης Text 2 Mind Map, το λογισμικό ζωγραφικής Tux Paint, ο παγκόσμιος ιστός, το ηλεκτρονικό λεξικό, το λογισμικό παρουσιάσεων, η διαδικτυακή εφαρμογή Google earth. Μέσω των ΤΠΕ οι μαθητές θα αποκτήσουν ευχέρεια πρόσβασης στις πληροφορίες που παρέχονται μέσω του Διαδικτύου και των πολυμέσων και θα κάνουν ελκυστικότερη τη διδασκαλία.

Κείμενα

Κίτυ Κρόουθερ, [«Ο μαύρος κότσυφας κι ο άσπρος γλάρος»](#) Αθήνα: Σύγχρονοι Ορίζοντες

[«Ειρήνη»](#), κείμενο από United Nations High Commissioner for Refugees

[Μαρτυρίες παιδιών μεταναστών](#), υλικό συγκεντρωμένο από ομάδα εκπαιδευτικών

[«Πίσω θρανία»](#)

[Μαγειρικές συνταγές](#), υλικό συγκεντρωμένο από ομάδα εκπαιδευτικών [«Πίσω θρανία»](#)

[Παραμύθια](#), υλικό συγκεντρωμένο από ομάδα εκπαιδευτικών [«Πίσω θρανία»](#)



[Παιχνίδια](#), υλικό συγκεντρωμένο από ομάδα εκπαιδευτικών [«Πίσω θρανία»](#)

[Οικονομική μετανάστευση](#), Goethe Institut

[Ποήματα](#)

[«Ο καλός Σαμαρείτης»](#), Κεφάλαιο Στ' «Η ζωή με τους γύρω μας», Βιβλίο Θρησκευτικών της Γ' δημοτικού

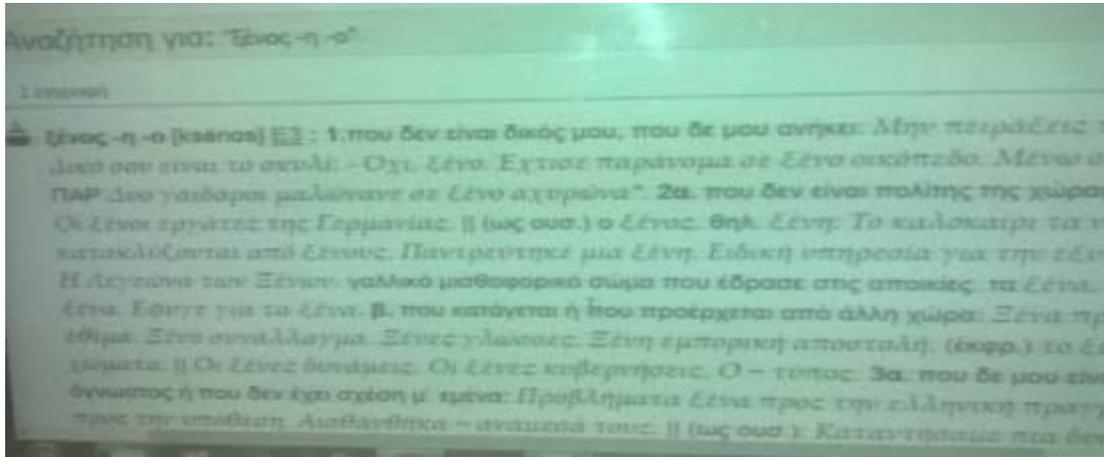
Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η–3η διδακτική ώρα

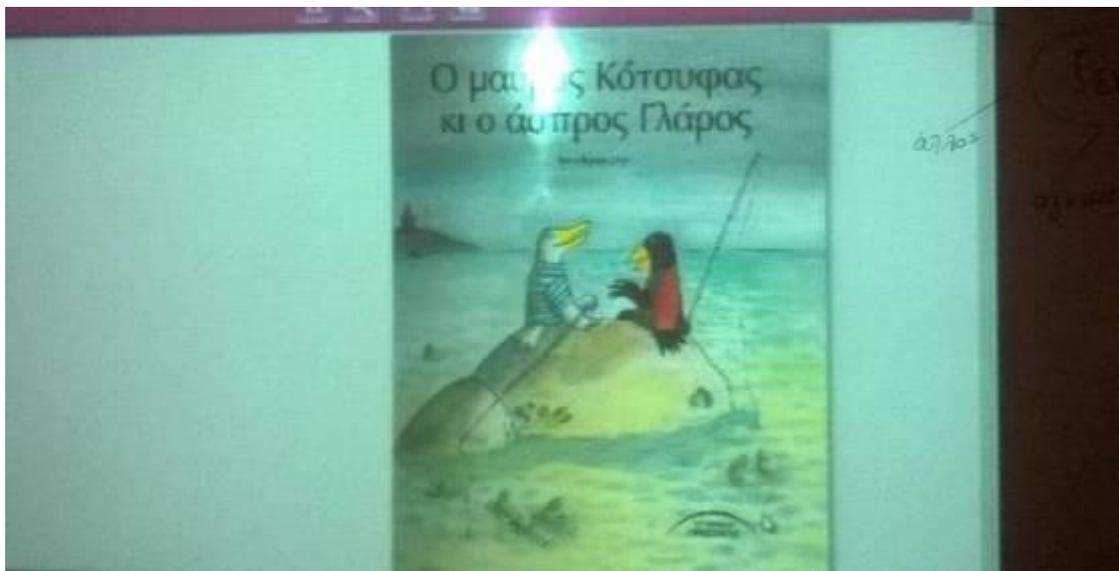
Η επεξεργασία του θέματος ξεκίνησε στην τάξη με την αναφορά στην λέξη «ξένος» που γράψαμε στον κεντρικό υπολογιστή, που ήταν συνδεδεμένος με βιντεοπροβολέα. Είχε προηγηθεί μικρή επίδειξη του περιβάλλοντος εννοιολογικής χαρτογράφησης Text 2 Mind Map. Οι μαθητές αφέθηκαν ελεύθεροι, με τη μέθοδο του καταγισμού ιδεών, να απαντήσουν στην ερώτηση «τι σας έρχεται στο μυαλό όταν ακούτε τη λέξη ξένος». Οι απαντήσεις ήταν ιδιαίτερα γρήγορες και σχετικές με το θέμα. Όταν ολοκληρώθηκαν οι σκέψεις τους, συζητήσαμε τον χάρτη που δημιουργήθηκε, ο οποίος τους έκανε μεγάλη εντύπωση.



Στη συνέχεια, ένας μαθητής συνδέθηκε από τον κεντρικό υπολογιστή της τάξης με το *Ηλεκτρονικό Λεξικό (Τριανταφυλλίδη) Της Πύλης της Ελληνικής Γλώσσας* και πληκτρολόγησε την λέξη *ξένος*. Οι μαθητές διάβασαν τις ερμηνείες και τα παραδείγματα που δίνονται και έκαναν σύγκριση με τις απόψεις τους που ενσωμάτωσαν στον εννοιολογικό χάρτη. Θεώρησαν πως έδωσαν σωστές απαντήσεις και έδειξαν ικανοποιημένοι.



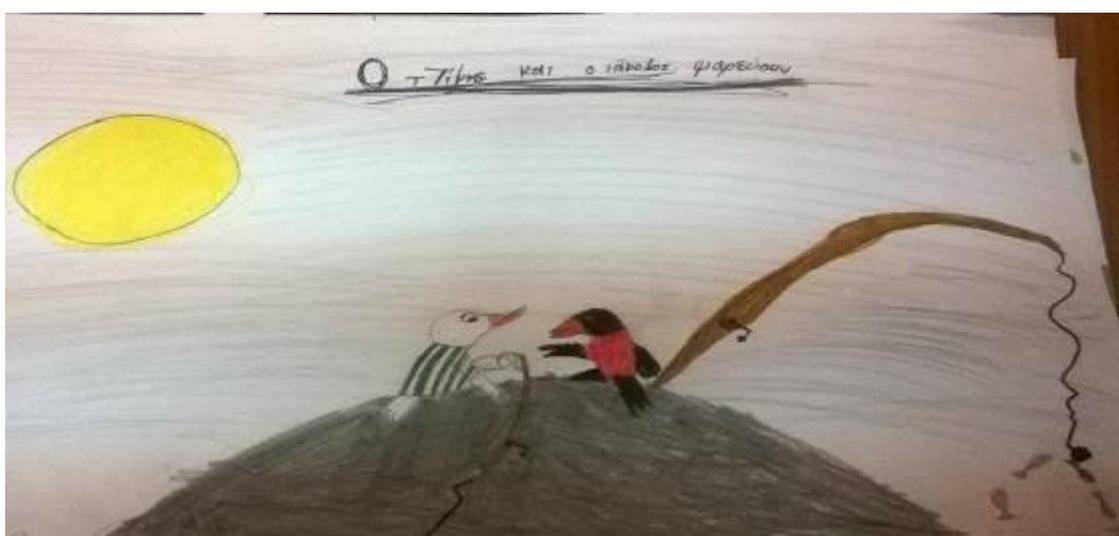
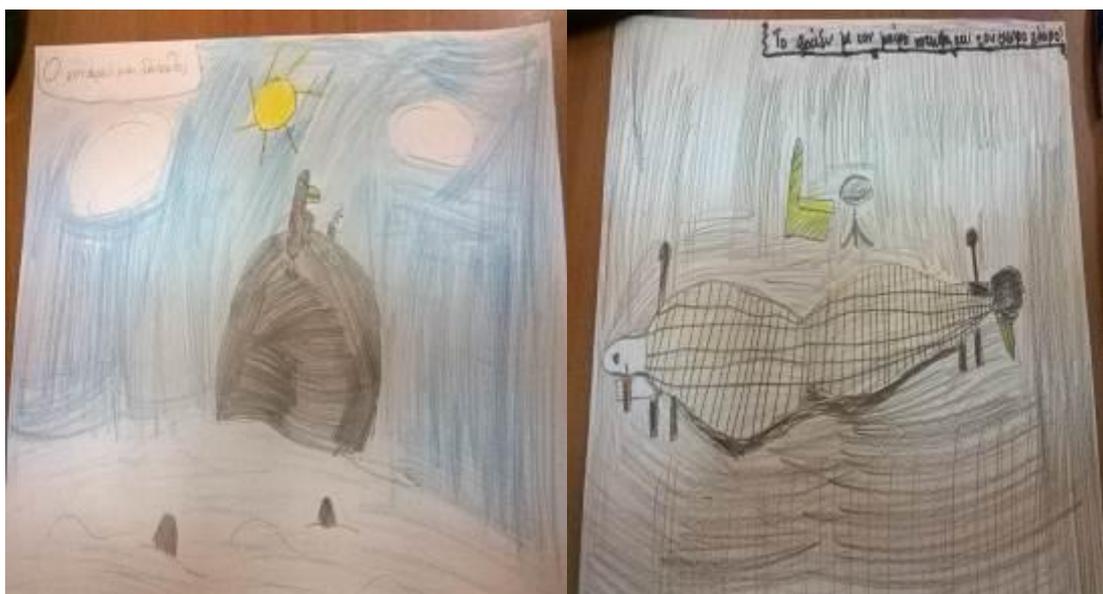
Ακολούθησε η ανάγνωση από τον δάσκαλο του βιβλίου «Ο μαύρος κότσουφας κι ο άσπρος γλάρος», από τον Μικρό αναγνώστη. Τα παιδιά έδειξαν πως τους άρεσε η ιστορία και ακολούθησε η επεξεργασία της με τις ομάδες τους. Άνοιξαν το φύλλο εργασίας 1 και συμπλήρωσαν μετά από συζήτηση τις ερωτήσεις κατανόησης.



Διάβασαν τις απαντήσεις τους και δραματοποίησαν κάποιες σκηνές που τους άρεσαν. Οι μαθητές τέλος ασχολήθηκαν με την εικονογράφηση του βιβλίου που μελέτησαν..



Η ζωγραφική έγινε σε κόλλες Α4. Οι ζωγραφιές τους αναρτήθηκαν στον πίνακα ανακοινώσεων και στο ιστολόγιο της τάξης τους.



4η– 6η διδακτική ώρα

Στο δίωρο αυτό εξήγησα στα παιδιά πως θα μελετήσουν με τις ομάδες τους ένα ολιγόλεπτο βίντεο και στη συνέχεια θα προσπαθήσουν να δώσουν τις δικές τους ερμηνείες και απόψεις. Τα παιδιά ζήτησαν να δούνε όλα τα βίντεο, σε επίπεδο ολομέλειας-αρχικά- και στη συνέχεια να ασχοληθούν με αυτό που τους αντιστοιχεί. Η πρότασή τους έγινε δεκτή, καθώς τα βίντεο ήταν πολύ σύντομα. Παρακολούθησαν όλα τα βίντεο, χωρίς να γίνει κανένας σχολιασμός και κατόπιν κάθε ομάδα άνοιξε το Φύλλο εργασίας 3 που τους αντιστοιχούσε.

Η 1^η ομάδα ασχολήθηκε με το τραγούδι «Ένα τρίγωνο στη χώρα των κύκλων» και συζήτησε τη σχέση του με την έννοια «ξένος».



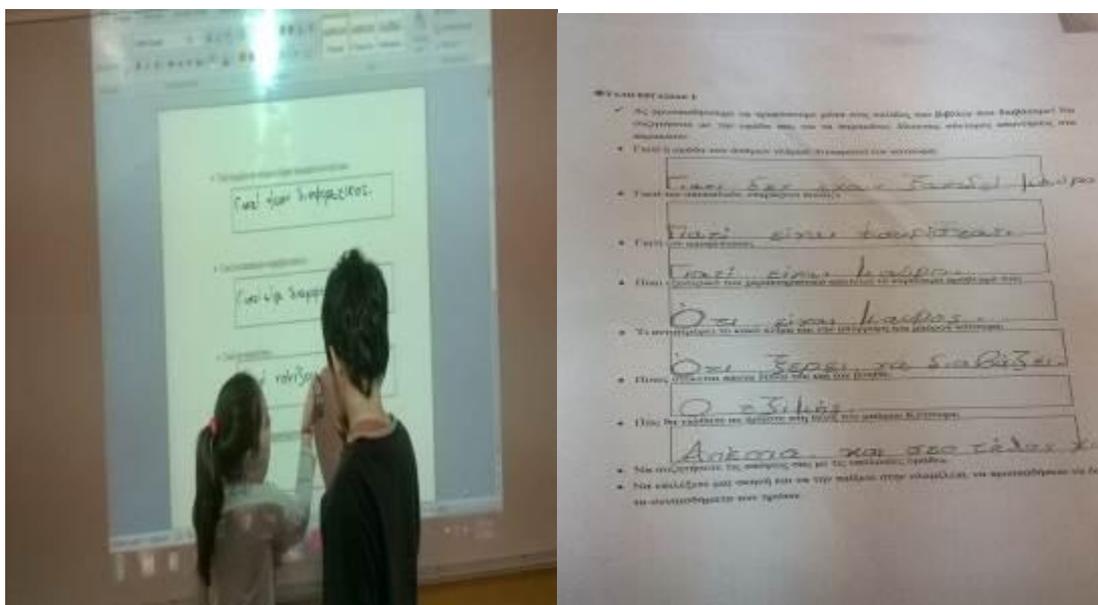
Η 2^η ομάδα συζήτησε για την ολιγόλεπτη ταινία «Στη ζυμαροχώρα» από την εκπαιδευτική τηλεόραση.

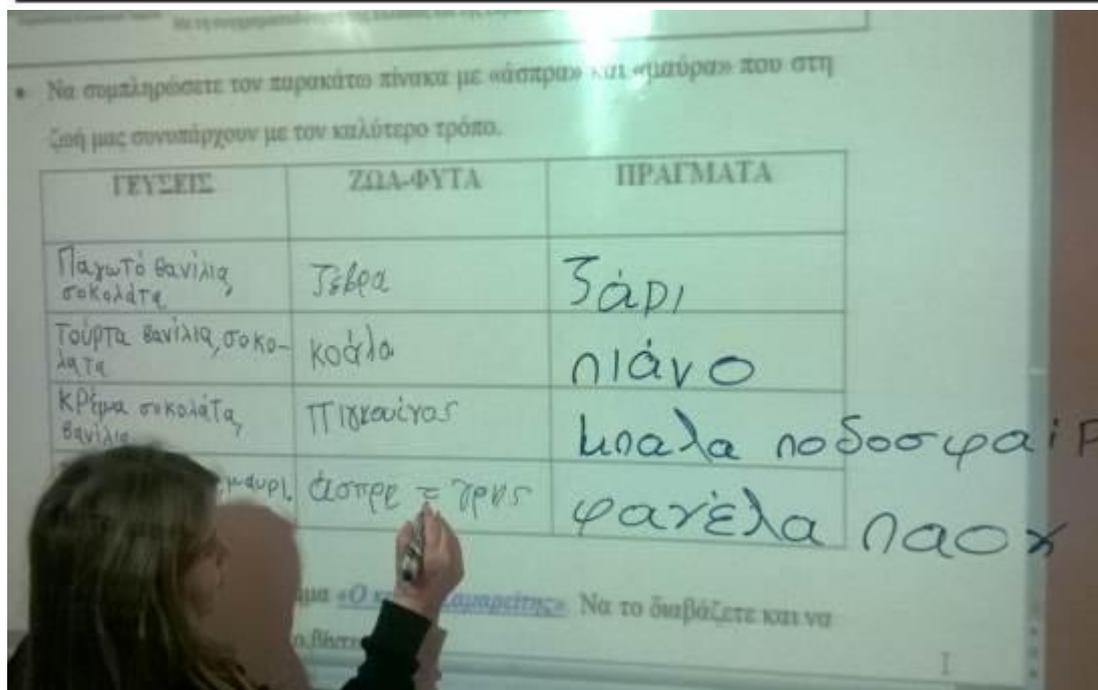


Η 3^η ομάδα μελέτησε το βίντεο Τα μπαλόνια. Οι μαθητές προσπάθησαν να περιγράψουν το βίντεο και να εξηγήσουν τους λόγους που η μητέρα του παιδιού φοβάται τον ξένο που βοηθά το παιδί της καθώς και το λόγο που το σπίτι του ξένου είναι γεμάτο μπαλόνια.

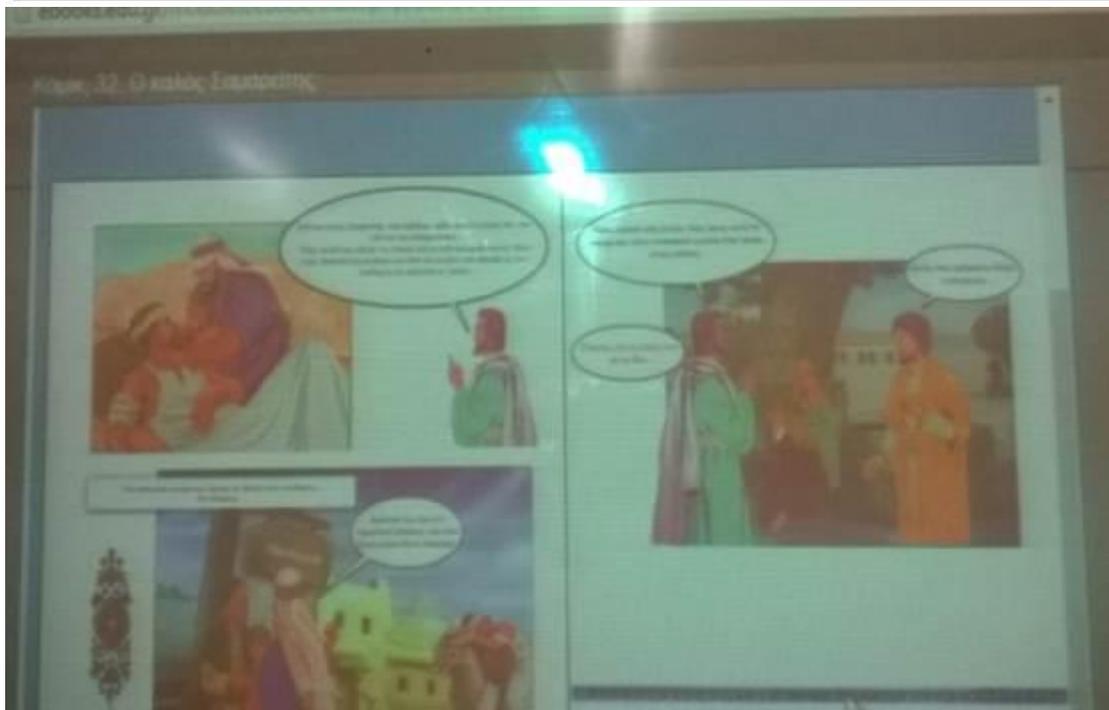
Η 4^η ομάδα συζήτησε για το βίντεο Μουσικές καρτέκλες, το οποίο παρουσιάζει ένα ιδιαίτερα ελπιδοφόρο μήνυμα που προέρχεται από τα παιδιά και δείχνει ξεκάθαρα το πόσο σημαντικό είναι να αποδεχόμαστε τους ανθρώπους χωρίς διακρίσεις.

Η μια ομάδα, αφού ολοκλήρωσε το φύλλο εργασίας της, το έγραψε και στον πίνακα, με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα. Ακολουθώντας τις οδηγίες, οι μαθητές συζήτησαν, αναζήτησαν τους λόγους που το διαφορετικό προκαλεί φόβο και αρνητικές στάσεις και πώς νιώθουν όσοι βρίσκονται στην θέση του «ξένου».





Στο φύλλο εργασίας των ομάδων συμπεριλήφθηκε η μελέτη του μαθήματος των Θρησκευτικών της Γ' Δημοτικού «Ο καλός Σαμαρείτης». Στο μάθημα γίνεται αναφορά στη βοήθεια και συμπαράσταση που οφείλουμε να δείχνουμε στους ανθρώπους, ανεξάρτητα από το αν ανήκουν στην ίδια φυλή με μας. Οι μαθητές από μόνοι τους είχαν αναφερθεί στο ότι κι η εκκλησία μας συμβουλεύει να αγαπάμε τους συνανθρώπους μας και να μην τους ξεχωρίζουμε. Είδαμε και το αντίστοιχο εικονογραφημένο μάθημα.



Στην τελική συζήτηση, όλες οι ομάδες εκμυστηρεύτηκαν πως κι αυτοί βρέθηκαν στη θέση να αποφεύγουν κάποιο παιδί που ήταν διαφορετικό. Σχολίασαν πως τα βίντεο που παρακολούθησαν και το παραμύθι που διάβασαν, τους έκαναν να σκεφτούν τι πρέπει να κάνουν σε αντίστοιχες καταστάσεις

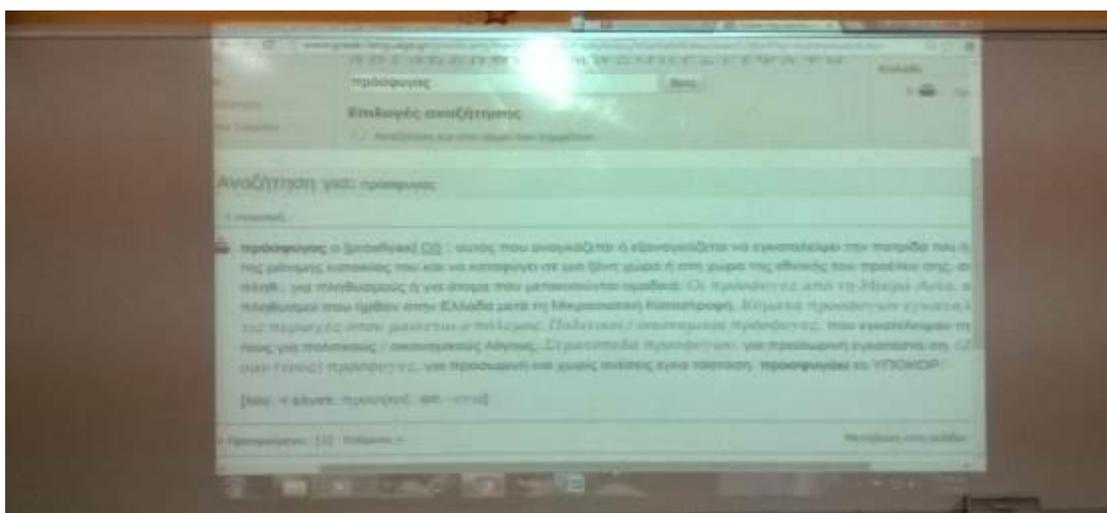
Οι μαθητές εξήγησαν με επιχειρήματα που κατέγραψαν τις απόψεις τους. Η τεκμηρίωση των απόψεών τους, η διάθεση και η συμμετοχή τους, καθώς και ο προβληματισμός τους πάνω στα υπό διαπραγμάτευση θέματα, αποτέλεσαν δείκτες αξιολόγησης της πορείας διδασκαλίας.

7η & 8η διδακτική ώρα

Ξεκινώντας τη συζήτηση με την ολομέλεια έθεσα το ερώτημα αν γνωρίζουν κάποια ζώα που αναγκάζονται να φεύγουν από τη χώρα μας το χειμώνα που κάνει κρύο. Όπως αναμενόταν, τα παιδιά αναφέρθηκαν στα χελιδόνια και στο γεγονός της μετανάστευσής τους σε ζεστά κλίματα για να επιβιώσουν. Στη συνέχεια δώσανε



απαντήσεις στην ερώτηση «για ποιους λόγους πιστεύετε πως και κάποιοι άνθρωποι αναγκάζονται να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους και να εγκατασταθούν σε μια νέα χώρα;». Οι υποθέσεις και σκέψεις τους καταγράφηκαν στον πίνακα. Ακούστηκαν πολλές σκέψεις: για αναζήτηση δουλειάς, μετά από πόλεμο, μετά από κάποιο σεισμό, για να σπουδάσουν κ.α. Ακολούθησε συζήτηση για το αν γνωρίζουν πώς ονομάζονται οι άνθρωποι αυτοί. Μετά τις απαντήσεις τους κάποιος μαθητής συνδέθηκε με το Ηλεκτρονικό Λεξικό (Τριανταφυλλίδη) της «Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα» στον κεντρικό υπολογιστή της τάξης και αναζήτησαν τις λέξεις: *μεταναστεύω, μετανάστης, πρόσφυγας*. Δεν υπήρξαν απορίες, οι λέξεις δεν τους ήταν άγνωστες.

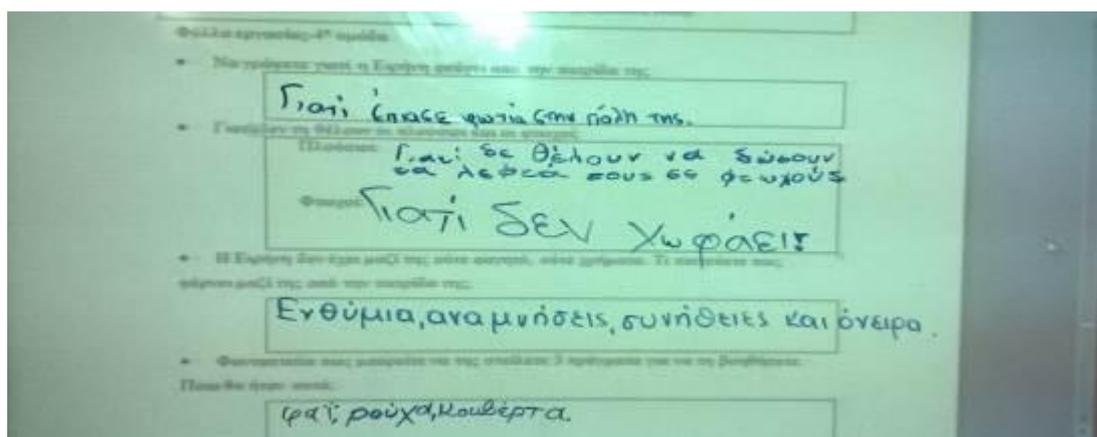


Στη συνέχεια εξήγησα στους μαθητές πως θα παρακολουθήσουμε ένα παραμύθι-ταινία, την Ειρήνη, ένα κοριτσάκι που φεύγει από την πατρίδα του εξαιτίας του πολέμου. Τα παιδιά σχολίασαν πως η Ειρήνη είναι πρόσφυγας και θα είναι στενοχωρημένη. Υπέθεσαν πως το να ψάχνει κανείς νέα πατρίδα, μόνος του είναι πολύ δύσκολο. Πριν την επεξεργασία των δραστηριοτήτων στο φύλλο εργασίας τους, τα παιδιά παρακολούθησαν δύο ολιγόλεπτες μαρτυρίες προσφύγων, από μία συνέντευξή τους το 1995 και 1999, της Rifka Muscovitz Glatz και του Norbert I.

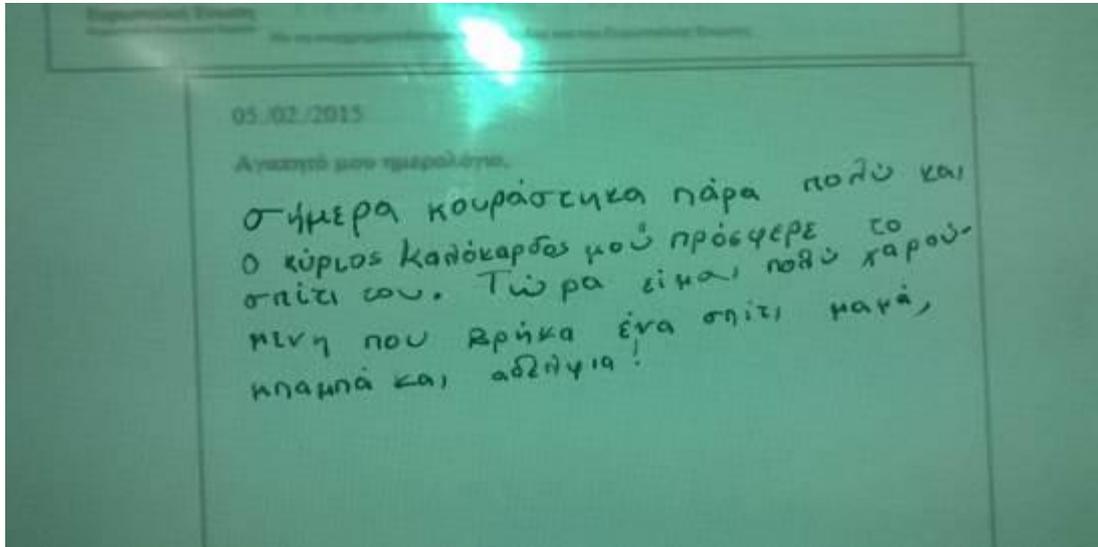


Swislocki. Οι δύο αυτές συνεντεύξεις –που δεν περιλαμβάνονται στο συνταγμένο σενάριο- περιγράφουν κάποιες από τις δυσκολίες που συνάντησαν οι δύο αυτοί άνθρωποι ως πρόσφυγες, είναι υπαρκτά πρόσωπα και η εξιστόρησή τους δεν περιλαμβάνει σκληρές σκηνές που θα φόβιζαν τα παιδιά. Οι διηγήσεις τους μοιάζει να ξεπηδούν από το παραμύθι και το κάνουν περισσότερο ρεαλιστικό.

Κάθε ομάδα κατόπιν κατέγραψε σε σύντομο κείμενο τους λόγους που η κάθε Ειρήνη πρόσφυγας εγκαταλείπει κνηνημένη τη χώρα της, τις ανάγκες που έχει, τα προβλήματα που συναντά, τις αιτίες που διώχεται στους διάφορους σταθμούς της και τα αισθήματα που τους δημιουργούνται.



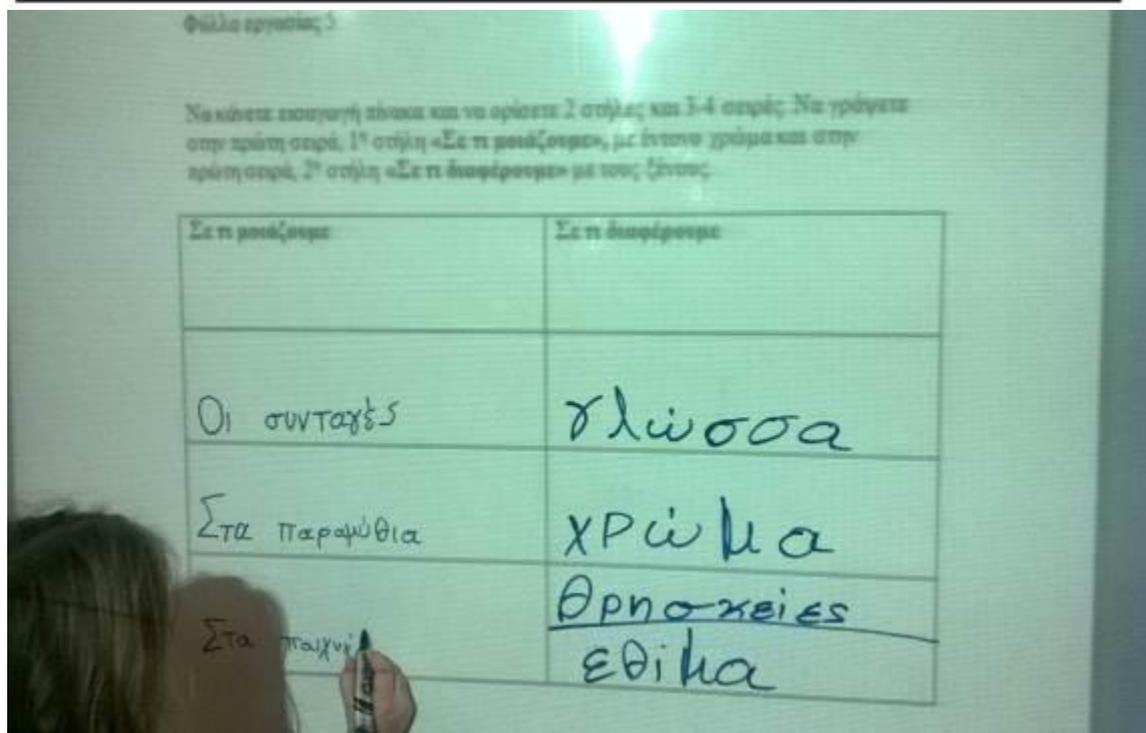
Το δίωρο ολοκληρώθηκε με την καταγραφή των σκέψεων της Ειρήνης σε ένα φύλλο ημερολογίου, σε χαρτί A4, αφού έχει βρει στέγη και νιώθει ασφαλής. Πριν γράψουν το ημερολόγιο θυμηθήκαμε τον τρόπο που γράφουμε σε ένα ημερολόγιο και διαβάσαμε οδηγίες. Τα παιδιά έγραψαν πώς αισθάνεται το κοριτσάκι, αν νιώθει καλά στη νέα της πατρίδα, πόσο αγαπά τους φίλους της. Με τη δραστηριότητα αυτή τα παιδιά βίωσαν το θέμα από την πλευρά του «ξένου».



Τα ημερολόγια διαβάστηκαν στην ολομέλεια την επόμενη μέρα, συγκρίθηκαν και βρέθηκαν ομοιότητες και διαφορές.

9η & 10η διδακτική ώρα

Οι μαθητές στις ομάδες τους άνοιξαν το Φύλλο εργασίας 5 με το έγγραφο που έχει συγκεντρωμένες μαρτυρίες παιδιών μεταναστών (1^η ομάδα), μαγειρικές συνταγές (2^η ομάδα), παραμύθια (3^η ομάδα), παιχνίδια (4^η ομάδα) από τις χώρες παιδιών μεταναστών που ζουν στην πατρίδα μας. Τους δόθηκαν οδηγίες να επιλέξουν και να διαβάσουν 2-3 από διαφορετικές χώρες, να συζητήσουν τα όσα διαβάζουν και να καταγράψουν τις εντυπώσεις τους. Από τη συζήτηση στις ομάδες τα παιδιά εστίασαν σε ομοιότητες στον τρόπο διατροφής, στο παιχνίδι κ.α.

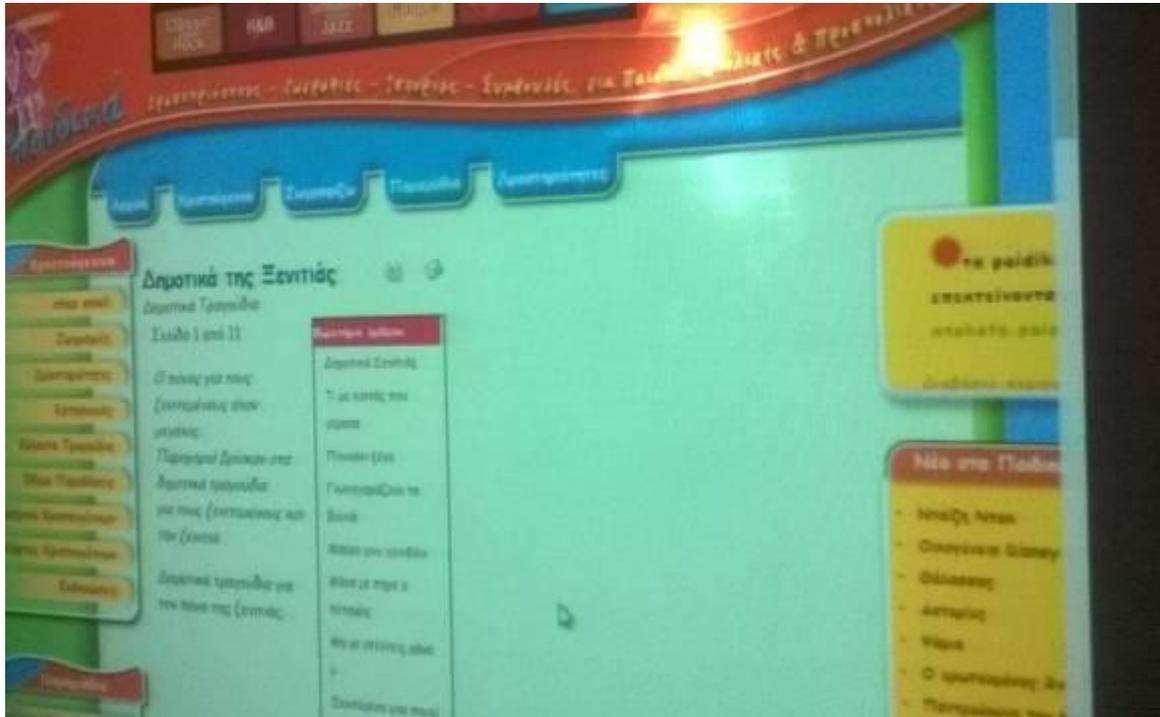


Χρησιμοποιώντας το λογισμικό Google earth και με τη βοήθεια των τις οδηγιών που τους δόθηκαν στο φύλλο εργασίας τους, εντόπισαν στο χάρτη τις χώρες καταγωγής των παιδιών, τις μαρτυρίες των οποίων διάβασαν. Τους έκανε μεγάλη εντύπωση το περιβάλλον του λογισμικού και ζήτησαν να δούνε κάποιες χώρες όλοι μαζί. Κάθε ομάδα διάβασε στην ολομέλεια μία συνταγή, ένα παραμύθι, ένα παιχνίδι.



11η & 12η διδακτική ώρα

Προηγήθηκε συζήτηση σχετικά με το αν έχουν συγγενείς ή φίλους που προέρχονται από την Μικρά Ασία και είναι πρόσφυγες ή αν γνωρίζουν άτομα που έζησαν και εργάστηκαν για πολλά χρόνια στο εξωτερικό. Δεν διαβάστηκαν κείμενα από την οικονομική μετανάστευση, όπως έλεγε το σενάριο, γιατί υπήρχε πρόβλημα με τον σύνδεσμο. Για να γίνει αντιληπτό το πόσο δύσκολα περνούσαν οι Έλληνες «ξένοι» στις χώρες που μετανάστευαν, πόσο νοσταλγούσαν την πατρίδα τους και πόσο τους σκέφτονταν οι συγγενείς και φίλοι τους στην πατρίδα, διαβάσαμε ποιήματα που μιλούν για την ξενιτιά και φανερώνουν τους καημούς των ανθρώπων.



13η & 14η διδακτική ώρα

Σε πρώτη φάση οι μαθητές μελέτησαν σε επίπεδο ολομέλειας διάφορες αφίσες που παρατηρήσαμε στο βιντεοπροβολέα. Συζητήθηκαν κάποια βασικά σημεία τους, όπως η ύπαρξη χαρακτηριστικών εικόνων, καθώς και τα στοιχεία που τις συνοδεύουν: στοιχεία αυτού που δημιουργεί την αφίσα, πληροφορίες, ένα σύντομο μήνυμα που θέλει να δώσει στον κόσμο, ένας τίτλος. Κατόπιν άνοιξαν το φύλλο εργασίας 6 και ακολουθώντας τα βήματα και τις οδηγίες που τους δίνονται, δημιούργησαν μια αφίσα για την ξενοφοβία. Αναζήτησαν εικόνες στο διαδίκτυο σχετικές με τη μετανάστευση, επέλεξαν όποια τους έκανε μεγαλύτερη εντύπωση και την επικόλλησαν στο έγγραφο που άνοιξαν. Παρουσίασαν τις αφίσες τους στις υπόλοιπες ομάδες και επέλεξαν αυτή που τους άρεσε περισσότερο. (φάκελος τεκμήρια: αφίσα για την λέξη ξένος, αφίσα για τον ρατσισμό).



15η διδακτική ώρα

Στην τελευταία δραστηριότητα οι μαθητές με τις ομάδες τους ανέλαβαν να ενώσουν κάποιες από τις δημιουργίες τους σε μια παρουσίαση για το ιστολόγιο της τάξης. Από πριν είχα φροντίσει να εγκαταστήσω στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή της τάξης φάκελο με τις ζωγραφιές τους ως εικόνα (μορφή jpeg), καθώς και όλο το υλικό που μελετήθηκε. Η διαδικασία αυτή είναι χρονοβόρα κι αρκετά δύσκολη για την ηλικία των μαθητών και για το λόγο αυτό έγινε η απαραίτητη αυτή προεργασία. Όσο η κάθε ομάδα επέλεγε και ενσωμάτωνε στην παρουσίαση τις εργασίες της, οι υπόλοιπες ομάδες συζητούσαν για το ποιες εικόνες θα επιλέξουν, με τι τίτλο θα τις συνοδεύσουν και κρατούσαν σημειώσεις. Η αξιολόγηση του σεναρίου διαμορφώνονταν από τη συμμετοχή και τη διάθεση των μαθητών και από τη σωστή διεκπεραίωση των φύλλων εργασίας. (φάκελος τεκμήρια: τελική παρουσίαση).



ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Φύλλο εργασίας 1

- ✓ Ας προσπαθήσουμε να τρυπώσουμε μέσα στις σελίδες του βιβλίου που διαβάσαμε! Να συζητήσετε με την ομάδα σας για τα παρακάτω, δίνοντας σύντομες απαντήσεις στα παρακάτω:

- Γιατί η ομάδα των άσπρων γλάρων περιφρονεί τον κότσυφα;

- Γιατί τον αποκαλούν «παράξενο πουλί;»

- Γιατί τον αποφεύγουν;

- Ποιο εξωτερικό του χαρακτηριστικό αποτελεί το κυριότερο πρόβλημά του;

- Τι αντιστρέφει το κακό κλίμα και την απόρριψη του μαύρου κότσυφα;



- Ποιος στέκεται πάντα δίπλα του και τον βοηθά;

- Πώς θα νιώθατε αν ήσαστε στη θέση του μαύρου Κότσυφα;

- Να συζητήσετε τις απόψεις σας με τις υπόλοιπες ομάδες.
- Να επιλέξετε μια σκηνή και να την παίξετε στην ολομέλεια. να προσπαθήσετε να δείξετε τα συναισθήματα των ηρώων.



Φύλλο εργασίας 2

Να κάνετε κλικ [εδώ](#) και να παρακολουθήσετε το βίντεο

- Να γράψετε, αφού συζητήσετε, τους λόγους που οι κύκλοι δε θέλουν κανέναν ξένο μαζί τους.

- Να γράψετε τα συναισθήματα που κατακλύζουν τους κύκλους όταν εμφανίζεται το τρίγωνο.

- Να γράψετε τους λόγους που κάνουν τους κύκλους να αλλάξουν τη γνώμη τους.

- Να γράψετε τις αλλαγές που συντελούνται στη ζωή και των δύο, όταν αποφασίζουν να συνυπάρξουν.

- Να σκεφτείτε ποιοι θα μπορούσαν να είναι το περίεργο τρίγωνο και ο μαύρος κότσυφας, αν τα σχήματα ή οι άσπροι γλάροι του παραμυθιού που μελετήσατε στο προηγούμενο δίωρο, ήταν άνθρωποι γύρω μας.



- Να συμπληρώσετε τη φράση που θεωρείτε σωστή από τις παρακάτω:
 «Πιστεύουμε πως οι κύκλοι έχουν δίκιο να αποφεύγουν το τρίγωνο, επειδή...»
 Α.
 Β.
 ή «Πιστεύουμε πως οι κύκλοι έχουν άδικο να αποφεύγουν το τρίγωνο, επειδή...»

Α.

Β.

Εάν δεν συμφωνείτε όλοι με μία πρόταση, συμπληρώστε και τις δύο.

- Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα με «άσπρα» και «μαύρα» που στη ζωή μας συνυπάρχουν με τον καλύτερο τρόπο.

ΓΕΥΣΕΙΣ	ΖΩΑ-ΦΥΤΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΑ

- Να κάνετε κλικ στο μάθημα [«Ο καλός Σαμαρείτης»](#). Να το διαβάσετε και να βρείτε τη σχέση του με το βίντεο.



- Να ανακοινώσετε τις απαντήσεις σας στις υπόλοιπες ομάδες.
- Να ζωγραφίσετε σε χαρτί Α4 μια σκηνή από το τραγούδι.

Φύλλο εργασίας 3-2^η ομάδα

Να κάνετε κλικ [εδώ](#) και να παρακολουθήσετε το βίντεο

- Να γράψετε, αφού συζητήσετε, τους λόγους που τα ζυμαράκια δε θέλουν κανέναν ξένο μαζί τους.

- Να γράψετε τα συναισθήματα που κατακλύζουν τα ζυμαράκια όταν εμφανίζεται η μαύρη σοκολάτα.

- Να γράψετε τους λόγους που κάνουν τα ζυμαράκια να αλλάξουν τη γνώμη τους.

- Να γράψετε τις αλλαγές που συντελούνται στη ζωή και των δύο, όταν αποφασίζουν να συνυπάρξουν.



- Να σκεφτείτε ποιοι θα μπορούσαν να είναι η μαύρη ενοχλητική σοκολάτα και ο μαύρος κότσυφας, αν τα ζυμαράκια ή οι άσπροι γλάροι του παραμυθιού που μελετήσατε στο προηγούμενο δίωρο, ήταν άνθρωποι γύρω μας.

- Να συμπληρώσετε τη φράση που θεωρείτε σωστή από τις παρακάτω:
«Πιστεύουμε πως τα ζυμαράκια έχουν δίκιο να αποφεύγουν τη σοκολάτα, επειδή...»

A.

B.

ή «Πιστεύουμε πως τα ζυμαράκια έχουν άδικο να αποφεύγουν τη σοκολάτα, επειδή...»

A.

B.

Εάν δε συμφωνείτε όλοι με μία πρόταση, συμπληρώστε και τις δύο.

- Τι κοινό έχουν το λευκό και το μαύρο αγόρι;

- Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα με «άσπρα» και «μαύρα» που στη ζωή μας συνυπάρχουν με τον καλύτερο τρόπο.

ΓΕΥΣΕΙΣ	ΖΩΑ-ΦΥΤΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΑ



--	--	--

- Να κάνετε κλικ στο μάθημα [«Ο καλός Σαμαρείτης»](#). Να το διαβάσετε και να βρείτε τη σχέση του με το βίντεο.
- Να ανακοινώσετε τις απαντήσεις σας στις υπόλοιπες ομάδες.
- Να ζωγραφίσετε σε χαρτί Α4 μια σκηνή από το βίντεο που σας έκανε εντύπωση.

Φύλλο εργασίας 3-3^η ομάδα

Να κάνετε κλικ [εδώ](#) και να παρακολουθήσετε το βίντεο

- Να γράψετε, αφού συζητήσετε, τους λόγους που η μητέρα του παιδιού δεν θέλει τη βοήθεια του άντρα.

--

- Να γράψετε τα συναισθήματα που κατακλύζουν τον άντρα όταν μένει μόνος με το μπαλόνι.

--

- Να γράψετε τους λόγους που το σπίτι του είναι γεμάτο μπαλόνια.

--

- Να συμπληρώσετε τη φράση που θεωρείτε σωστή από τις παρακάτω:
«Πιστεύουμε πως η μητέρα έχει δίκιο να φοβάται τον μαύρο άντρα, επειδή...»



A.

B.

ή «Πιστεύουμε πως η μητέρα έχει άδικο να φοβάται τον μαύρο άντρα, επειδή....»

A.

B.

Εάν δε συμφωνείτε όλοι με μία πρόταση, συμπληρώστε και τις δύο.

- Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα με «άσπρα» και «μαύρα» που στη ζωή μας συνυπάρχουν με τον καλύτερο τρόπο.

ΓΕΥΣΕΙΣ	ΖΩΑ-ΦΥΤΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΑ

- Να κάνετε κλικ στο μάθημα [«Ο καλός Σαμαρείτης»](#). Να το διαβάσετε και να βρείτε τη σχέση του με το βίντεο.
- Να ζωγραφίσετε σε χαρτί A4 μια σκηνή από την ταινία που σας έκανε εντύπωση
- Να ανακοινώσετε τις απαντήσεις σας στις υπόλοιπες ομάδες.



Φύλλο εργασίας 3 – 4^η ομάδα

Να κάνετε κλικ [εδώ](#) και να παρακολουθήσετε το βίντεο

- Να γράψετε, αφού συζητήσετε, πώς πιστεύετε πως νιώθει το κορίτσι που μένει όρθιο;

- Να γράψετε τι θα λέγανε με λόγια τα δυο κορίτσια μεταξύ τους.

- Ποιο είναι το μήνυμα του βίντεο;

- Πώς χαρακτηρίζετε την κίνηση των κοριτσιών να της «κάνουν χώρο» δίπλα τους;

- Να κάνετε κλικ στο μάθημα [«Ο καλός Σαμαρείτης»](#). Να το διαβάσετε και να βρείτε τη σχέση του με το βίντεο.

- Να ανακοινώσετε τις απαντήσεις σας στις υπόλοιπες ομάδες.



4^ο Φύλλο εργασίας – 1^η ομάδα

- Να γράψετε γιατί η Ειρήνη φεύγει από την πατρίδα της.

- Τι ψάχνει να βρει η Ειρήνη σ' αυτό το δύσκολο ταξίδι της;

- Πώς την αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι των περιοχών που περνά;

- Γράψτε τα συναισθήματά σας για την «Ειρήνη».

- Να πάρετε τη θέση της Ειρήνης και να γράψετε στο ημερολόγιό σας πώς αισθάνεστε τώρα που βρήκατε ένα σπίτι να σας φιλοξενήσει και ανθρώπους να σας αγαπάνε. Να γράψετε πώς αισθάνεστε, αν νιώθετε καλά στη νέα σας πατρίδα, πόσο αγαπάτε τους νέους φίλους σας. Πριν ξεκινήσετε, θυμηθείτε πώς συμπληρώνουμε μια σελίδα ημερολογίου [εδώ](#).

...../...../2013

Αγαπητό μου ημερολόγιο



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



4^ο Φύλλο εργασίας–2^η ομάδα

- Να γράψετε γιατί η Ειρήνη φεύγει από την πατρίδα της.

- Γιατί δεν τη θέλουν Οι Πετρωτοί και τα Δέντρα στη χώρα τους;

- Γράψτε τους φόβους και τις δυσκολίες της Ειρήνης στο ταξίδι της.

- Γράψτε ένα μήνυμα που θα θέλατε να βρει στο δρόμο της για να χαρεί και να μη φοβάται:

- Να πάρετε τη θέση της Ειρήνης και να γράψετε στο ημερολόγιό σας πώς αισθάνεστε τώρα που βρήκατε ένα σπίτι να σας φιλοξενήσει και ανθρώπους να σας αγαπάνε. Να γράψετε πώς αισθάνεστε, αν νιώθετε καλά στη νέα σας πατρίδα, πόσο αγαπάτε τους νέους φίλους σας. Πριν ξεκινήσετε, θυμηθείτε πώς συμπληρώνουμε μια σελίδα ημερολογίου [εδώ](#).

-

...../...../2013

Αγαπητό μου ημερολόγιο



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



[Επιστροφή](#)



4^ο Φύλλο εργασίας–3^η ομάδα

- Να γράψετε γιατί η Ειρήνη φεύγει από την πατρίδα της.

- Γιατί δεν τη θέλουν στη χώρα με τις φτερωτές ουρές και τα Κοράκια;

- Τι κινδύνους συναντά στο δρόμο της;

- Φανταστείτε πως μπορείτε να της στείλετε 3 πράγματα γι να τη βοηθήσετε.

Ποια θα ήταν αυτά;

- Να πάρετε τη θέση της Ειρήνης και να γράψετε στο ημερολόγιό σας πώς αισθάνεστε τώρα που βρήκατε ένα σπίτι να σας φιλοξενήσει και ανθρώπους να σας αγαπάνε. Να γράψετε πώς αισθάνεστε, αν νιώθετε καλά στη νέα σας πατρίδα, πόσο αγαπάτε τους νέους φίλους σας. Πριν ξεκινήσετε, θυμηθείτε πώς συμπληρώνουμε μια σελίδα ημερολογίου [εδώ](#).

-

...../...../2013

Αγαπητό μου ημερολόγιο



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



4^ο Φύλλο εργασίας – 4^η ομάδα

- Να γράψετε γιατί η Ειρήνη φεύγει από την πατρίδα της.

- Γιατί δεν τη θέλουν οι πλούσιοι και οι φτωχοί;

Πλούσιοι:

Φτωχοί:

- Η Ειρήνη δεν έχει μαζί της ούτε φαγητό, ούτε χρήματα. Τι πιστεύετε πως φέρνει μαζί της από την πατρίδα της;

- Φανταστείτε πως μπορείτε να της στείλετε 3 πράγματα για να τη βοηθήσετε.

Ποια θα ήταν αυτά;

- Να πάρετε τη θέση της Ειρήνης και να γράψετε στο ημερολόγιό σας πώς αισθάνεστε τώρα που βρήκατε ένα σπίτι να σας φιλοξενήσει και ανθρώπους να σας αγαπάνε. Να γράψετε πώς αισθάνεστε, αν νιώθετε καλά στη νέα σας πατρίδα, πόσο αγαπάτε τους νέους φίλους σας. Πριν ξεκινήσετε, θυμηθείτε πώς συμπληρώνουμε μια σελίδα ημερολογίου [εδώ](#).

-

...../...../2013



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Αγαπητό μου ημερολόγιο



Φύλλο εργασίας 5

1^η ομάδα

- Να κάνετε κλικ στο έγγραφο με τις [μαρτυρίες παιδιών μεταναστών](#) που ζουν στη χώρα μας. Ξεφυλλίστε το και επιλέξτε να διαβάσετε 2-3 από αυτές, διαφορετικών χωρών.
- Να συζητήσετε με την ομάδα σας πώς σας φαίνονται όσα τα παιδιά αυτά διηγούνται.
- Να συζητήσετε αν θα θέλατε να τους γνωρίσετε και γιατί.

2^η ομάδα

- Να κάνετε κλικ [εδώ](#) και να επιλέξετε να διαβάσετε μερικές συνταγές μαγειρικής παιδιών μεταναστών.
- Να συζητήσετε με την ομάδα σας αν κάποιες συνταγές σας θυμίζουν δικές σας μαγειρικές συνταγές.
- Αν στην ομάδα σας υπάρχει παιδί από άλλη χώρα, να το παρακαλέσετε να σας φέρει κάποιες συνταγές από τη χώρα του.
- Να πείτε στις υπόλοιπες ομάδες αν θα θέλατε να γευτείτε τα φαγητά αυτά και γιατί.

3^η ομάδα

- Να κάνετε κλικ [εδώ](#) και να επιλέξετε να διαβάσετε κάποια από τα παραμύθια παιδιών μεταναστών.
- Να συζητήσετε με την ομάδα σας αν κάποιες συνταγές σας θυμίζουν παραμύθια της χώρας σας.



- Αν στην ομάδα σας υπάρχει παιδί από άλλη χώρα, να το παρακαλέσετε να μοιραστεί με την τάξη κάποια παραμύθια από τη χώρα του.
- Να πείτε στις υπόλοιπες ομάδες αν σας άρεσαν τα παραμύθια αυτά και γιατί.

4^η ομάδα

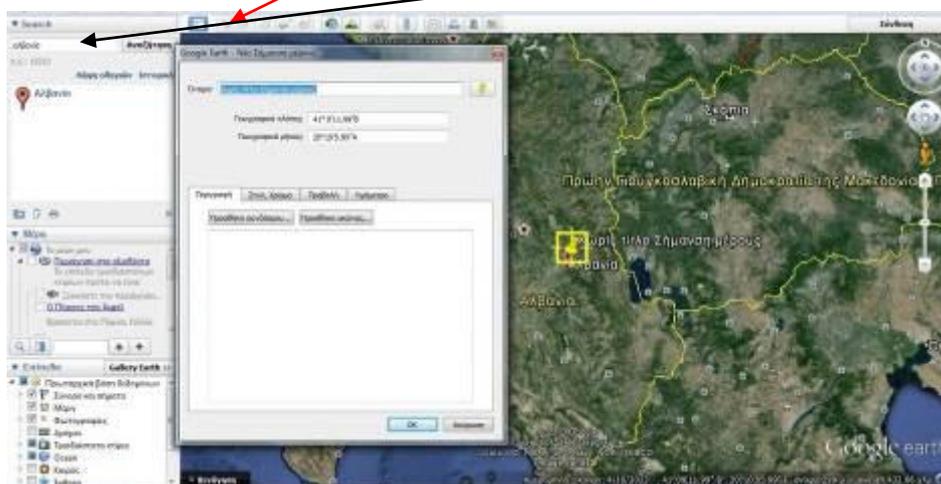
- Να κάνετε κλικ εδώ και να επιλέξετε να διαβάσετε μερικά [παιχνίδια](#) παιδιών μεταναστών.
- Να συζητήσετε με την ομάδα σας αν κάποια παιχνίδια σας θυμίζουν δικές σας ομαδικά παιχνίδια.
- Αν στην ομάδα σας υπάρχει παιδί από άλλη χώρα, να το παρακαλέσετε να σας μάθει κάποια παιχνίδια από τη χώρα του για να τα παίξετε όλοι μαζί στην αυλή του σχολείου.
- Να συζητήσετε με τις υπόλοιπες ομάδες για ποιους λόγους παίζουν τα παιδιά όλου του κόσμου.
- Να βγείτε στην αυλή του σχολείου και να παίξετε κάποιο/α από τα παιχνίδια.

Θέλετε να βρούμε στο χάρτη τις πατρίδες τους; Να ακολουθήσετε τα παρακάτω βήματα:

- Να ανοίξετε το Google earth, κάνοντας διπλό κλικ στο  εικονίδιο που βρίσκεται στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή σας. Στο παράθυρο που θα ανοίξει να γράψετε μία μία τις χώρες – πατρίδες των παιδιών που επιλέξατε εδώ και να πατήσετε «Αναζήτηση».



- Να κάνετε κλικ στην πινέζα, να γράψετε εδώ το όνομα της χώρας και να



πατήσετε Ok.

- Να κάνετε το ίδιο για όλες τις χώρες.
- Να κάνετε εισαγωγή πίνακα και να ορίσετε 2 στήλες και 3-4 σειρές. Να γράψετε στην πρώτη σειρά, 1^η στήλη «**Σε τι μοιάζουμε**», με έντονο χρώμα και στην πρώτη σειρά, 2^η στήλη «**Σε τι διαφέρουμε**» με τους ξένους.



Φύλλο εργασίας 6

- Να ανοίξετε ένα έγγραφο word, κάνοντας κλικ στο εικονίδιο  που θα βρείτε στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή σας.
 - Να το αποθηκεύσετε με τίτλο «**Αφίσα**» και το όνομα της ομάδας σας.
 - Να κάνετε κλικ [εδώ](#) και στο παράθυρο που σας ανοίγει να πληκτρολογήσετε τη λέξη «ρατσισμός» εδώ, να κάνετε κλικ στο κουμπί αυτό  και να επιλέξετε 1 εικόνα που θέλετε να συμπεριλάβετε στην αφίσα σας.
 
 - Να την αντιγράψετε και να την επικολλήσετε στο έγγραφο που ανοίξατε.
 - Να πατήσετε την καρτέλα «Εισαγωγή» και στη συνέχεια να πατήσετε την επιλογή «wordart»
 
 - Από τις επιλογές που σας ανοίγονται, να επιλέξετε όποιο θέλετε και να πληκτρολογήσετε το μήνυμα που θα δώσετε με την αφίσα σας.
 
 - Να το τροποποιήσετε όπως σας αρέσει, πάνω από την εικόνα που επικολλήσατε.
 - Κάτω από την εικόνα, να γράψετε ένα μήνυμα, με τη βοήθεια του wordart ή με όποιο τρόπο εσείς θέλετε.
 - Με μικρότερα γράμματα, να γράψετε το σχολείο, την τάξη σας και τα ονόματά σας.



- Να δώσετε χρώμα στη σελίδα σας, επιλέγοντας την καρτέλα «Διάταξη σελίδας» και μετά κάνοντας κλικ στο «Χρώμα σελίδας».
- Να αποθηκεύσετε τη δουλειά σας.
- Να την παρουσιάσετε στις υπόλοιπες ομάδες.
- Να την αναρτήσετε στο ιστολόγιο της τάξης.



Καλή σας επιτυχία, μικροί μου δημιουργοί!!!



Φύλλο εργασίας 7

- Να χρησιμοποιήσετε τις πληροφορίες από τις εργασίες σας και να δημιουργήσετε μια παρουσίαση με το λογισμικό παρουσιάσεων, κάνοντας διπλό κλικ στο εικονίδιο  στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή σας. Να δώσετε τίτλο και να το αποθηκεύσετε.
- Να ενσωματώσετε τις αφίσες σας, τις ζωγραφιές σας, το έγγραφο με τις σημαίες των χωρών, ποιήματα που σας άρεσαν.
- Να βοηθήσετε το δάσκαλό σας να ενώσει όλες τις παρουσιάσεις σε μία.
- Να παρακολουθήσετε τα βήματα που χρειάζονται για να πάρει η παρουσίαση μορφή βιβλίου και να αναρτηθεί στο ιστολόγιο της τάξης σας.
- Να αναρτήσετε την παρουσίαση της τάξης σας στο ιστολόγιο της τάξης, με τη βοήθεια του δασκάλου σας.



Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο μπορεί να αξιοποιήσει επιπλέον λογοτεχνικά κείμενα σχετικά με το θέμα και να περιοριστεί ως προς τη χρήση κάποιων από τα προτεινόμενα κείμενα και βίντεο. Είναι δυνατόν να αποτελέσει τη βάση για την μελέτη των δικαιωμάτων του παιδιού και των ανθρώπων γενικότερα, κάνοντας χρήση και των κειμένων που υπάρχουν στο βιβλίο της γλώσσας στην ενότητα «Όλοι μια αγκαλιά». Σε περίπτωση που υπάρχουν μαθητές από άλλες χώρες, ενθαρρύνονται να μοιραστούν τις εμπειρίες τους και τα συναισθήματά τους και χρησιμοποιείται τυχόν υλικό που φέρνουν από τις πατρίδες τους. Εάν παράλληλα φοιτούν σε σχολεία που διδάσκονται τη μητρική τους γλώσσα, είναι δυνατή η συνεργασία μαζί τους, η επίσκεψή τους, η παρουσίαση μέρους της δουλειάς των παιδιών σε μια κοινή γιορτή, η επικοινωνία μαζί τους μέσω τηλεδιάσκεψης, η παράλληλη εφαρμογή κάποιων δραστηριοτήτων και η διαδικτυακή συνεργασία μαζί τους μέσω εργαλείων web.2, η επίσκεψη σε διαπολιτισμικά σχολεία, κ.α.

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο κυρίως αποσκοπεί στην καλλιέργεια στάσεων και αξιών που πρέπει να διέπουν τον άνθρωπο και να χαρακτηρίζουν τις πράξεις και τα έργα του. Ο αριθμός των δραστηριοτήτων είναι μεγάλος, επιλέχθηκε να γίνει εφαρμογή σχεδόν όλων, καθώς οι μαθητές έδειχναν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και δεν παρουσίασαν σημάδια κούρασης.

Για την εφαρμογή του σεναρίου είναι απαραίτητη η εξοικείωση των μαθητών με ψηφιακά μέσα και η εργασία σε ομάδες. Υιοθετώντας το ρόλο του βοηθού και εμπυχωτή, ήταν απαραίτητο να κινούμαι διαρκώς ανάμεσα στις ομάδες, να βοηθώ και να επεξηγώ τυχόν απορίες τους.



Συνοψίζοντας, η εφαρμογή του σεναρίου, στηρίζεται στην καλή προετοιμασία του εκπαιδευτικού και δίνει την ευκαιρία οι μαθητές να αντιληφθούν την ανάγκη αποδοχής και σεβασμού.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γκίκας, Σ. 1994. *Κοινωνικά Προβλήματα*. Αθήνα: Σαββάλας.

ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ *Ελληνικής Γλώσσας για το Δημοτικό*

Καλογήρου, Τ. 2003. *Τέρψεις και ημέρες ανάγνωσης*, Β΄ τόμος, Αθήνα, εκδ. Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου.

Καμαρινού, Δ. 2000. *Βιοματική Μάθηση στο Σχολείο*, Γ΄ έκδ. Ξυλόκαστρο.

Κανάκης, Ι. 2001, *Η οργάνωση της διδασκαλίας μάθησης με ομάδες εργασίας*. Αθήνα: εκδ. Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός.

Κανατσούλη, Μ. 2000. *Ιδεολογικές Διαστάσεις της Παιδικής Λογοτεχνίας*. Αθήνα: εκδ. Τυπωθήτω –Γ. Δαρδανός.

Καψάλης, Α. 2006. *Παιδαγωγική Ψυχολογία*. Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη, δ΄ έκδοση.

Μικράκης, Α. 1998. *Εμείς και οι άλλοι, οι διαφορετικοί, οι ξένοι. Η σύγκρουση στο συμβολικό πεδίο – Κοινωνικές Ανισότητες και Κοινωνικός Αποκλεισμός*. Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα, Αθήνα: Εξάντας

Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης. 2011. *Βασικό Επιμορφωτικό υλικό*, Τόμος α΄, δ΄

Τρέσσου, Ε. 2002. *Πανεπιστημιακές διδακτικές σημειώσεις για το μάθημα «Διδακτική των Μαθηματικών – Πρακτικές ασκήσεις»*. ΑΠΘ: ΠΤΔΕ.

Τσιάκαλος, Γ. 2011. *Οδηγός αντιρατσιστικής εκπαίδευσης*, εκδόσεις Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2011) και εδώ http://users.auth.gr/gtsiakal/tsiakalos_book.pdf



E. Balibar, I. Wallerstein, 1991. *Φυλή, Έθνος, Τάξη. Οι διαφορούμενες ταυτότητες*. Αθήνα: Ο Πολίτης.

Αντιρατσιστικό υλικό https://mail-attachment.googleusercontent.com/attachment/u/0/?ui=2&ik=1e6189a26d&view=att&th=1420e0e901cc640d&attid=0.2&disp=vah&safe=1&zw&sadssc=1&sadnir=1&saduie=AG9B_P9Nn7gYjc_YfpySFUSOCPTa&sadet=1384155560337&sads=a0ZGOTLqZAh2MBgqrvnqOn0lg8Ic (30/10/2013)

http://sykees8.blogspot.gr/2012/09/blog-post_862.html

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ειρήνη

Η Ειρήνη, βλέποντας τις φλόγες να πέφτουν από τον ουρανό, έφυγε μακριά. Ήταν πεινασμένη. Κανένας δεν ενδιαφερόταν για ένα παιδί που ήταν μόνο του και τρομαγμένο.



Η Ειρήνη έτρεχε και έτρεχε και δεν σταμάτησε μέχρι που έφθασε σ' ένα ήσυχο, ειρηνικό χωριό.

Δύο άνθρωποι κάθονταν σ' ένα παγκάκι μπροστά από ένα σπίτι, λιάζονταν στο ζεστό ήλιο, μιλούσαν αδιάκοπα και φαίνονταν ευχαριστημένοι.

Η Ειρήνη ήταν μόνη και πεινασμένη. Ρώτησε αν θα μπορούσε να ζήσει εκεί, στο χωριό. Και μήπως είχαν ένα κομματάκι ψωμί ή κάτι άλλο που θα μπορούσε να φάει.



«Αυτό είναι ανεπίτρεπτο», είπε ένας από τους χωρικούς. «Ένα παιδί να περιφέρεται και να ζητιανεύει φαγητό! Κάποιος πρέπει να κάνει κάτι γι' αυτό! Η θέση της είναι στο ορφανοτροφείο!»

Τότε, κάλεσαν την αστυνομία για να πιάσει την Ειρήνη.

Όμως η Ειρήνη έφυγε μακριά.

Έφθασε σ' ένα δάσος. Εκεί βρήκε μερικά βατόμουρα, τα έφαγε και έτσι ένιωσε λιγότερο πεινασμένη. Πάνω σε κάποια χόρτα έκανε ένα μαλακό, ζεστό κρεβάτι. Όμως, πεινούσε ακόμη, και οι θόρυβοι της νύχτας την έκαναν να φοβάται.

Όχι, δεν μπορούσε να μείνει εκεί για πάντα, ολομόναχη. Η Ειρήνη άρχισε να περιπλανάται πάλι στο δάσος και ακολουθώντας την όσφρησή της, έφθασε στην άλλη πλευρά του.

Εκεί μπήκε στη χώρα των Πετροφάγων. Ήταν πολύ φιλικόι και έδωσαν στην Ειρήνη να φάει μία χούφτα πέτρες. Όμως εκείνη δεν μπορούσε να τις φάει.

Τότε οι Πετροφάγοι θύμωσαν.

«Δεν σου κάνει ο τόπος μας; Αν δεν τρως ό,τι σου δίνουμε, τότε καλύτερα να φύγεις!»

Τότε η Ειρήνη σκέφθηκε λυπημένη: «Δεν με συμπαθούν γιατί είμαι ξένη και διαφορετική από αυτούς.» Και αυτό ήταν αλήθεια. Οι Πετροφάγοι εξαφανίστηκαν και την άφησαν μόνη της.

Η Ειρήνη συνέχισε την περιπλάνησή της.



Διέσχισε ξανά ένα τεράστιο, σκοτεινό δάσος. Μπροστά της ήταν η χώρα με τις Μεταξωτές Ουρές.

«Καλώς ήρθες! Καλώς ήρθες!», της φώναζαν και τη ρώτησαν τι θέλει από τον τόπο τους.

«Ω, μόνο ένα μικρό κομματάκι ψωμί και μια ζεστή γωνιά να κοιμηθώ», είπε η Ειρήνη
«Αυτό μπορείς να το έχεις», τιτίβισαν οι Μεταξωτές Ουρές.

Ωστόσο, μία απ' αυτές που στεκόταν πίσω από την Ειρήνη, είπε τρομαγμένα:

«Δεν έχει ουρά !!!» Τότε όλες θέλησαν να κοιτάζουν την Ειρήνη από πίσω, και όταν είδαν ότι πραγματικά δεν είχε ουρά, είπαν ανήσυχες: «Όχι δεν μπορείς να μείνεις μαζί μας. Στο κάτω κάτω, δεν έχεις μεταξωτή ουρά».

«Μα, αυτό δεν έχει σημασία», προσπάθησε να τους καθησυχάσει η Ειρήνη. «Μπορώ να κρεμάσω μία γύρω από τη μέση μου ή να καρφιστώσω μία με παραμάννα.» «Όχι, όχι αυτό δε φθάνει», φώναζαν οι Μεταξωτές Ουρές τρομοκρατημένες. «Μόνο οι Μεταξωτές Ουρές επιτρέπεται να ζουν σ' αυτή τη χώρα». Η Ειρήνη παρακάλεσε, ικέτευσε, αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Σκέφθηκε στεναχωρημένη, «Δε με βοηθάνε γιατί είμαι ξένη και διαφορετική απ' αυτές».

Ξαναπήρε το δρόμο της και όταν έφθασε στην άκρη του δάσους μπήκε στη χώρα των Μουτζουρωμένων Κορακιών.

Εδώ την υποδέχθηκαν θερμά. Ένα Κοράκι της προσέφερε μία μαλακή φωλιά πάνω, ψηλά σ' ένα γυμνό δέντρο και ένα ψόφιο ποντίκι για να φάει.



Το ποντίκι είχε αρχίσει ήδη να μυρίζει, πράγμα που το έκανε ιδιαίτερα λαχταριστό για τα κοράκια. Αλλά η Ειρήνη δεν ήθελε να φάει το ποντίκι. Η ιδέα και μόνο, έκανε το στομάχι της να ανακατεύεται. Και δεν μπορούσε να ανέβει στο δέντρο, γιατί ήταν πολύ ψηλό.

«Πρέπει να πετάξεις πάνω, ψηλά», τη συμβούλεψαν τα Μουτζουρωμένα Κοράκια. Αλλά η Ειρήνη δεν μπορούσε να πετάξει.

«Δεν υπάρχει τίποτε άλλο εδώ», είπαν λυπημένα τα Μουτζουρωμένα Κοράκια.

Έτσι η Ειρήνη σκέφθηκε: «Δεν με καταλαβαίνουν γιατί είμαι ξένη και διαφορετική απ' αυτούς.»

Δεν της έμενε τίποτε άλλο να κάνει από το να συνεχίσει να περπατάει. Στο τέλος του δάσους μπήκε στη χώρα των Αχόρταγων.

Ήταν πλούσιοι, ζούσαν σε μεγάλα, άνετα σπίτια και πάντα είχαν αρκετό φαγητό. Ό,τι τους περίσσευε, το πετούσαν. Ακόμα και τα ζώακια τους απολάμβαναν το καλύτερο φαγητό.

Όταν οι άνθρωποι συναντιόνταν στο δρόμο, αγκαλιάζονταν και αντάλλαζαν φιλία, ένα σε κάθε μάγουλο.

Αλλά κανένας δεν αγκάλιασε την Ειρήνη, παρόλο που η πείνα της και η μοναξιά της ήταν ολοφάνερη. Ντροπαλά, χαιρέτησε δύο ανθρώπους και ρώτησε που μπορούσε να βρει κάτι να φάει και ένα ζεστό μέρος για να κοιμηθεί.



Αλλά εκείνοι εξοργίστηκαν! «Δίνε του από δω! Δεν μας περισσεύει τίποτα !», είπαν οι Αχόρταγοι.

«Οι πλούσιοι δεν ξέρουν πόσο πονάει η πείνα», σκέφθηκε η Ειρήνη. «Πρέπει να ψάξω για φτωχούς ανθρώπους. Αυτοί ξέρουν πόσο οδυνηρό είναι να μη σε βοηθάει κανένας».

Προχώρησε μέχρι την άκρη της πόλης, σε μια περιοχή πίσω από μεγάλα εργοστάσια και σκουπιδότοπους, Εκεί, φτωχοί άνθρωποι ζούσαν σε παράγκες.

«Φύγε!», φώναξαν όταν είδαν ένα ξένο παιδί. «Δε σε χρειαζόμαστε εδώ. Εάν μαζευτούμε πολλοί φτωχοί εδώ, δεν θα υπάρχει ούτε αρκετό φαγητό ούτε και χώρος για να μείνουμε.»

« Πρέπει να καταλάβεις.»

Η Ειρήνη κατάλαβε ότι δεν μπορούσε να ζήσει εκεί.

Αλλά δεν ήξερε πλέον πού αλλού να πάει. Και σαν να μην έφθαναν όλα αυτά, άρχισε και να βρέχει.

Η Ειρήνη απομακρύνθηκε από την πόλη και κατευθύνθηκε προς τα χωράφια. Ξαφνικά είδε ένα τεράστιο δέντρο. Στα κλαδιά του κάποιος είχε χτίσει ένα σπίτι από παλιά και άχρηστα πράγματα. Καθόταν στο παράθυρο, κοιτούσε έξω και έτρωγε ένα μεγάλο κομμάτι ψωμί με τυρί.

«Γεια σου! Έλα πάνω να σου δώσω λίγο ψωμί με τυρί», της φώναξε.

«Φαίνεσαι κουρασμένη και πεινασμένη. Κάθισε εδώ που είναι ζεστά και στεγνά.»



«Ποιος είσαι;» ρώτησε η Ειρήνη ξαφνιασμένη, κοιτάζοντας αυτόν τον άντρα που ήταν ντυμένος αλλόκοτα με τόσο έντονα χρώματα, όσο και το σπιτάκι του.

«Είμαι ο κύριος Καλόκαρδος», απάντησε.

«Α», είπε η Ειρήνη, που δεν είχε ξανακούσει αυτό το όνομα, «Έτσι δεν λέγονται όσοι είναι ευγενικοί με τους άλλους;»

Σας έψαχνα πολύ καιρό. Αν μου το επιτρέπατε, θα ήθελα να έρθω να μείνω εδώ με σας και την οικογένειά σας.» Κι έτσι, ο κύριος Καλόκαρδος άνοιξε το σπίτι του στην Ειρηνούλα που έμεινε κοντά τους για πολύ, πολύ καιρό.